

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 degin fyri útgávudagin

Útgevur:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyritaksstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Skálafjarðar- siglingin!

oddagrein

EITT mál, sum hevur verið nógv frammi í seinastuni, er siglingin millum Eysturoyanna og høvuðsstaðin. Vit hava hoyrt um fleiri ferjur, ið hava verið til sølu. Eysturoyingar vilja fegnir hava eina av hesum ferjum til at røkja siglingina fyri Trónda, sum teir meta ikki er tíðarhóskandi. Eisini eru ynski frammi um at gera eina ferjulegu nærhendis Sund, soleiðis at siglingartíðin verður styttri enn í dag.

SJÁLVAÐI skulu eysturoyingar og fólk, sum ferðast eftir sjónum millum Havnina og Eysturoyanna, hava góðar umstøður til at ferðast undir. Men tá vit fara at kanna, hvør tann besti máttin er at loysa hetta mál, so mugu vit leggja allar møguleikar fram og meta um, hvør er tann frægasti.

EIN møguleiki, sum ikki hevur verið nevndur, men sum kanska er eitt gott hugskot at byggja víðari uppá, er at seta ein katamaranbát inn í siglingina fyri Trónda. Her hugsa vit um tað bátaslagið, sum Strandferðslan nýkur ár herfyri leigaði til sigling millum oyggjarnar.

LØGDU vit so siglingarleiðina um og lótu henda batin sigla til Sund/Hvítaness í staðin, so vóru her rættiliga nógvir fyrimunir. Okkum nýtist onga stóra og kostnaðarmikla ferjulegu á Hvítanesi til ein katamaranbát men bert eina lítla bryggju at leggja at. Her høvdu vit tí spart stóran iløgur.

SÍÐANI er tað siglingartíðin. Hesin báturin hevði kunnað siglt í pendulbútt millum Eysturoyanna og Streymoyanna alt samdøgnið og hevði siglingartíðin bert verið nakrar fáar minuttir. Katamaranbátur kann ikki hava bilar um-

borð, men hevði tað ikki gjørt so nógv, tí fólk høvdu so kunnað sett bilin á Toftum t.d. og síðani tikið bussin av Hvítanesi til Havnar.

TAÐ hevði minkað um ferðslutrygð, tað hevði gjørt, at fleiri brúktu bussarnar og tað hevði eisini gjørt, at fólk høvdu fleiri valmøguleikar at ferðast enn í dag. Við katamaranbátinum hevði nevniliga borið til at havt nógv fleiri túrar enn við eini stórari ferju.

TAKA vit so útreiðslurnar í samband við rakstur, so kundi hugsast, at ein slíkur katamaranbátur hevði verið munandi biligari, m.a. tí hann skal ikki hava so nógv fólk.

VIT eiga at umhugsa henda møguleikan saman við øllum øðrum, áðrenn vit taka eina avgerð í hesum máli.

ØLLUM kunnugt er ætlanin at gera berghol millum Kaldbaksbót og Signabø og verður tá koyriteinurin millum Eysturoyanna og Havnina munandi styttri og samstundis munandi betri. Hetta bergholið fer at bota munandi um sambandið millum Eysturoyanna og høvuðsstaðin og eiga vit eisini at hava hetta í huganum, tá vit tosa um sjóvegis sambandið millum hesi pláss.

SJÁLVAÐI skulu eysturoyingar hava góðar flutningsmøguleikar, men spurningurin er, um ein ferja er tann besta og biligasta løysin. Tað loyva vit okkum at ivast í. Kanska katamaranloysnin er eitt gott alternativ. Um ikki annað, so áttu vit at tosað um tann møguleikan eisini.

jamú

Skattaóskil

Eg siggi í Sosialinum hósdeg, at skattavaldið hevur kravt einar 40 milliónir ov nógv í skatti í fjør. Stjórn á Líkningarráðnum skilir hetta væl, tí tað hevur altíð verið ætlanin, eftir hvat hann sigur. Tað eru allarhelst fleiri, sum eisini skilja hetta væl, men av øðrum orsøkum enn stjórnin sigur frá.

Tá eg fekk at vita, hvat eg skuldi gjalda í B-skatti í fjør, skrivaði eg beinanvegin til Líkningarráðið og gjørdi vart við, at eg kom at verða alt ov hart skattaður, og bað eg tí um at fáa hetta broytt. Eg segði eisini frá, hvi eg metti, at eg kom at fáa alt ov nógvan skatt.

Tá nýggja skattaskipanin varð sett í gildi, vóru fólk frá Líkningarráðnum í Útvarpinum og greiddu fólk frá ymskum trupuleikum, sum tey móguliga kundu hava. M.a. varð sagt, at fólk bara skuldu skriva til Líkningarráðið, um tað var okkurt, sum tey vildu hava rættað, og skuldi hetta so verða gjørt. Spurt varð eisini um, nær man kundi vænta svar upp á eina móguliga klagu, og tá

varð svarað — innanfyri ein mánað.

Í 1984 skrivaði eg 4 ferðir til Líkningarráðið og gjørdi vart við, at eg kom at gjalda einar 50.000,- krónur ov nógv í skatti. Men nakað svar fekk eg ongantíð — tað meta teir jú ikki, at fólk hevur krav uppá. Hetta sigi eg tí, at eg fyrr havi skrivað fleiri ferðir til Líkningarráðið um okkurt smáting, men svar havi eg bert fingið einaferð.

Úrslitið fyri í fjør verður tí fyri mitt viðkomandi, at eg skal hava einar 50.000,- krónur aftur í ov nógv goldnum skatti, hóast eg havi biðið um at fáa hetta rættað fleiri ferðir.

Men tað, sum fær meg til at triva til pennin nú, er, at í januar mánað fái eg at vita frá Líkningarráðnum, at í ár skal eg gjalda dupult so nógv í B-skatti sum í fjør — og hóast eg í fjør mótmælti 4 ferðir. Eg skal allarhelst revsast, tí eg gitti mær at mótmæla teirra avgerðum.

Eg skrivaði beinanvegin til Líkningarráðið, at eg mátti vera skeivt skattaður, og legði fram minar grundir fyri hesum.

Enn havi eg sjálvandi einki svar fingið frá teimum, men í dag kom höttanarbræv frá Gjaldstovuuni, at um eg ikki betalti beinanvegin, fóru teir avstað við allari A-inntøkuni, og um tað var ov lítið, varð eg pantaður. Hetta var fyri januar mánað, hóast vit enn bert hava 21. februar.

Tað er undarligt at verða soleiðis viðfarin av einum almennum stovni sum Líkningarráð Føroya, sum skuldi verið til fyri okkara skyld og ikki umvent.

Um eg skal gjalda tann skattin í ár, sum eg eri á líknaður, skal eg hava einar 100.000,- krónur aftur í 1986. Fyri tað fyrsta er tað púra vónleyst at fáa eitt slíkt avlop, og harnæst er tað púra ósmílligt at bera seg soleiðis at móti borgarunum, men tað eru fleiri sum skilja væl hvi ov nógvur skattur verður kravdur inn, tá tað gongur soleiðis fyri seg. Higar til havi eg ongantíð skildað skatt, men hevur Gjaldstovan hug at panta meg, ynski eg teimum góðan arbeiðshug.

Georg Egholm

Okkum er sent:

Traktat NÚ og friðurin

Í august 1984 fóru friðarrørslurnar í Norðurlondum undir eitt felags arbeiðsár við tí endamáli at skjalfesta norðurlond sum kjarnorkuvápnafritt øki. Ísland, Føroyar og Noreg, Danmark, Svøríki og Finland eru við í tiltakinum, og Grønland eisini, um fólk har ynskja tað.

Tað vóru Kvinnur fyri Friði í Oslo, sum fingi tiltakið í lag, og millumtjóða samskipanarbólkurin hevur skrivstovu har. Føroyska umboðið í hesum bóli er Tróndur Johansen og føroyski samskipanarbólkurin fyri Traktat NÚ hevur adressu á Tinghúsvægi 53 í Havn. Til fastar stuðlar hevur Traktat NÚ friðarráð í hvørjum landi sær. Í okkara friðarráði eru:

Kjartan Dalsgaard, tryggingarmaður, Atli Dam, lögmaður, William Heinesen, rithøvundur, Martin Restorff Jacobsen, prestur, Óli Jacobsen, fiskimannafelagsformaður Mia Trónd Jensen, tannlækni, Robert McBirnie, lærari, Isak Matras, fyrrv. formaður í Meginfelagi Útróðrarmanna, Kári M. Mortensen, biokemikari, Sanna Dahl Niclasen, fyrrv. yvirlækni, Eli Nolsøe, fyrrv.

løgtingsmaður, Erlendur Patursson, floksformaður, Tróndur Patursson, listamaður, Rigmor Restorff, pianoleikari, Anette Wang, provisor og Ingeborg Winther, formaður í Føroya Arbeidafelagi.

Í 1978 visti ST á, at smærri londini við kjarnorkuvápnafrium økjum kundu gera sitt til at bjarga heiminum undan kjarnorkuragnarokinum. Flestu londini í Suðuramerika hava samtykt at vera kjarnorkuvápnafri. Føroyar og Grønland somuleiðis, Balkanlondini eru komin væl áleiðis at fáa slíka samtykt gjørd, fólkaviljin í Norðurlondum er sterkur sama veg og nógv verður gjørt í Stilla-havslondum, har New Zealand og Australia nú eisini eru við at broyta støðu mótevnis kjarnorkuvápnunum.

Vit, sum í Føroyum standa aftan fyri Traktat NÚ, meta okkara myndugleikar at hava tikið fyrsta stigidið til at fáa Føroyar allar við sjó- og lufttøki kjarnorkuvápnafri. Men málið er kortini ikki avgreitt enn. Tað má gerast skjalfestur veruleiki, ið onnur lond virða. Tí hevur Traktat NÚ eisini eitt ráð av serfrøðingum

við serligum kunnleika til lögfrøðislig fólk- og havrættarlig viðurskipti. Í ráðnum eru: Ole Krarup, professari úr Danmark, Allan Rosas, professari, úr Finlandi, Stig Gustavsson, ríkisgjaldsmaður, úr Svøríki og Bjørn Unneberg, sorinskrivari, úr Noregi.

Øll, sum eru ímóti kjarnorkuvápnunum, kunnu gera okkurt sum munar. Bumban yvir Hiroshima 6. august 1945 broytti heimin, tí frá tí deg høvdu øll fólksløg tann felags figgindan í höttandi oyðingini av øllum livandi á jørð. Tað er ikki ov seint at forða hesum, tí enn eru tað fólk, sum gera av. Men at tað hevur skund, tí dystil ikki fyri.

Samskipanarbólkurin hjá Traktat NÚ í Føroyum fer í næstum at handa nývalda lögmanni Atla Dam bókina »Barn í atomalderen«, sum Magne og Tora Raudalen hava skrivað. Í bókinu eru børn, sum stýrd av ræðslu og úttan verju bróta niður múrin av tøgnum, sum nógv okkara hava girt okkum við fyri ikki at siggia møguleikarnar, sum framtíðin ber.

Har eru børn, ið eru Framhald á síðu 4